

„Pentru cei cu sufletul nevoiaș, ca mine”

*Sfântul Ioan Iacob de la Neamț -
Hozevitul*

Opere complete

Carte tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA

Iași, 2010

Cuprins

<i>Notă asupra ediției</i>	5
<i>Cuvânt de mărturisire al unui frate român către cei de un neam frați ai lui</i>	9
<i>Viața Sfântului Preacuviosului Părintelui nostru Ioan Iacob Românul</i>	15
<i>Istoricul Mănăstirii „Sf. Gheorghe Hozevitul”</i>	55
<i>Din minunile Sf. Ioan Iacob de la Neamț – Hozevitul</i>	69
<i>Poezii</i>	83
<i>Cugetări</i>	319
<i>Scrisori</i>	433
<i>Vieți de sfinți și Traduceri din Scrierile Sfinților Părinți</i>	463

Notă asupra ediției

Scumpă este înaintea Domnului moartea cuvioșilor Lui.

(Psalm 115, 6)

În ziua de 5 august 1960, în peștera sa de lângă Schitul „Sfânta Ana”, în pustiul Hozevei, Sfântul Cuvios Ioan Iacob Românul își așeza sufletul în mâinile Bunului Dumnezeu pe Care Îl iubise atât de mult și către Care își înălțase rugăciunile „pentru cei de un neam ai săi” vreme de 24 de ani.

Poate nu întâmplător, la botez primise numele Ilie, iar la tundera în monahism numele Ioan, fiindcă Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul și Sfântului Prooroc Ilie li s-a făcut următor în urcșul său duhovnicesc început în Mănăstirea Neamț și desăvârșit în Valea Hozevei din Țara Sfântă.

Dorului de Dumnezeu și dorului de locurile plămădirii sale le-a dat glas în numeroasele poezii și sfaturi duhovnicești, „rucodelia” sa, pe care cu dragoste părintească și smerenie fiască le-a dăruit celor întâlniți în drumul său: frați de rugăciune, părinți duhovnicești și pelerini rugători la Locurile Sfinte. Referindu-se la acest lucru, duhovnicescul părinte dezvăluia cu sinceritate la plecarea sa din egumenia Schitului românesc de la Iordan: „Din ce mi-a dat Bunul Dumnezeu și din cele ce am adunat din cărțile Sfinților Părinți, eu mă străduiesc să alcătuiesc cărțicele mici sau foi pe care să le am la îndemână pentru folosul meu și al celor care poate sunt lipsiți de cărți, iar dacă le au, poate nu le ajunge vremea să le citească în întregime. De aceea eu le scriu mai pe scurt pentru ușurință. Aceste foi și caiete sunt ca niște sâmburași duhovnicești pentru cei cu sufletul nevoiaș ca mine” .

Talantul său a început a-l înmulți în biblioteca Mănăstirii Neamț, continuând apoi în Mănăstirea „Sfântul Sava” din Țara Sfântă (unde și-a însușit temeinic limba greacă și a tradus din scrierile și viețile Sfinților Părinți), apoi pașii și dorirea l-au purtat spre peștera Calamona, unde, din 1939 până în 1940, traduce *Acatistul Sfântului Acoperământ al Maicii Domnului*, cuvinte

de folos duhovnicesc din *Patericul grecesc*, din *Proloage* și *Viețile sfinților*. Peste ani, în 1953, luându-se „rugina de pe penița (sa) părăsită” („rugina” se depusese în timpul prizonieratului din timpul ocupației engleze și în anii de egumenie de la Iordan), și-a rotunjit cuvântul în albia Horatului și i-a dat suplețe pe stâncile colțuroase ale Hozevei, în peștera din apropierea Mănăstirii „Sf. Gheorghe Hozevitul” și a Schitului „Sfânta Ana”. Aici, șapte ani de zile, noaptea s-a rugat și a privegheat, iar ziua a scris versuri și a tradus, punând în scrierile sale lacrimile rugăciunii fierbinți. „Mi-ar fi cu neputință să alcătuiesc stihuri până nu simt adânc în inima mea ceea ce scriu. Cuvintele stihurilor izbucnesc din inimă ca niște scânteii dintr-o cremene; dar asta se întâmplă numai atunci când cremenea inimii este lovită de amnarul bucuriei sau al durerii, al muștrării pentru păcate sau al recunoștinței față de milostivul Dumnezeu. Ceea ce nu simt, eu nu pot cânta în versuri, adică nu pot împleti cuvinte în stihuri care să miște inima altora. Când scriu ceva mai mișcător simt o durere în inimă, ca și cum stihurile ar fi niște fărâmituri despicate din însăși inima mea zdrobită, de aceea și cuvintele curg însoțite de lacrimi uneori”, le spunea Sfântul Ioan fraților întru Domnul în iunie 1954. Departe de lume fiind, era aproape de oameni și neștiut de aceștia era știut de Dumnezeu.

Cât a trăit nu a vrut să i se publice nimic din cele scrise, însă după trecerea sa minunată la Domnul, ucenicul său care i-a fost aproape timp de 21 de ani, Părintele Ioanichie Pârâială a adunat scrierile sale rămase în manuscris în peștera unde a viețuit, scrieri care fuseseră dăruite fraților români pelerini la Locurile sfinte, părinților și fraților din mănăstirile și schiturile apropiate de locurile nevoinței sale și le-a publicat, la Ierusalim, cu binecuvântarea Patriarhului Benedict I al Ierusalimului, în două volume, primul cu titlul *Hrană duhovnicească, carte cu cele mai umilicioase cugetări care suie pe om cu sufletul la cer*, în 1968, și al doilea *Hrană duhovnicească, carte cu vedenii înfricoșătoare și scrieri prea minunate, care ajută sufletului să scape de moarte*, în 1970.

Publicarea acestor două volume însemna pentru părintele Ioanichie o datorie de suflet pe care, de altfel, o transmite și ucenicului său Visarion (Iacob Bârsan) spunându-i: „Pentru aceasta îți dau canon să scrii tot ce ai aflat de la mine și de la alți români pe care i-ai prins în viață, tot ce știi despre viața și nevoințele Sfântului Ioan.”

Ostenelile Părintelui Ioanichie, de a face cunoscute scrierile Sfântului Cuvios Ioan Iacob Hozevitul, au fost continuate de ucenicul său Visarion (Iacob Bârsan), care este viețuitor, în prezent, în obștea Mănăstirii Putna. Cu binecuvântarea Părintelui Stareț Melchisedec Velnic, părintele a avut bunăvoința de a ne încredința spre publicare fotografiile și scrierile, unele – încă – în manuscris, ale Sfântului Cuvios Ioan Iacob. Toate aceste materiale, în manuscris sau publicate deja apar acum în acest volum „*Sâmburași duhovnicești pentru cei cu sufletul nevoiaș ca mine...*” *Sfântul Ioan Iacob de la Neamț – Hozevitul. Opere complete*. Din punctul de vedere al structurii conținutului, lucrarea debutează cu o frumoasă mărturisire a Sfântului făcută credincioșilor, fiilor duhovnicești și părinților, la plecarea sa de la Schitul românesc de la Iordan – o edificatoare oglindă a sufletului său de pelerin purtând cu sine iubirea de Dumnezeu și de semenii –, urmată de *Viața Sfântului*, consemnată de Părintele Iacob Bârsan, *Însemnări* de pelerin la Locurile Sfinte (ale părintelui Ioanichie Pârâială și ale Sfântului Ioan Iacob), *Din minunile Sfântului Ioan Iacob de la Neamț* (mărturisite de Părintele Iacob Bârsan) și apoi patru capitole mari: *Poezii*, *Cugetări*, *Scrisori* și *Traduceri din scrierile Sfinților Părinți*.

De-a lungul vremii, din dorința de a scoate la lumină, spre folosul duhovnicesc al credincioșilor din țară, dar și din alte părți ale lumii, scrierile „Sfântului român din Țara Sfântă”, s-au publicat mai multe lucrări, conținând opera Sfântului, pe care le amintim în rândurile ce urmează.

În 1996, la Timișoara (Editura Gordian), sub îngrijirea părintelui Ioan Șova de la Chilia Românească „Sf. Gheorghe-Colciu” din Muntele Athos, s-au publicat, în două volume, scrierile Sfântului Ioan Iacob, sub titlul *Sfântul Ioan Iacob Românul. Sihastru contemporan din Țara Sfântă (1913-1960)*, având subtitlul *Din Ierihon către Sion. Trecerea de pe pământ la Cer – învățături exprimate prin poezii foarte umilicioase și proză plină de lumină cu conținut dogmatic și moral*, iar în 1999, la Ierusalim, lucrarea cu același titlu. În acest volum apare o informație neconfirmată și de altfel puțin probabilă cum că scrierile conținute în această lucrare se află în manuscris la Muntele Athos, neștiindu-se însă cum au ajuns acestea aici, fiindcă părintele Ioanichie, ucenicul sfântului, a păstrat timp de 32 de ani candela rugăciunii

aprinșă la peștera nevoițelor Sfântului și la Paraclisul „Sfântului Ștefan” din Mănăstirea „Sfântul Gheorghe Hozevitul” unde odihnesc sfintele moaște ale Cuviosului Ioan, ocupându-se personal de tot ceea ce a însemnat opera scrisă a părintelui său duhovnicesc. În 1992, la Editura Trinitas a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei s-a publicat volumul *Dor de pustie, dor de cer* (conținând poeziile ale Sfântului Ioan Iacob), reeditat ulterior, cu același nume, la Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei, în 2007. În 2000, la Iași (Casa Editorială Demiurg) s-a publicat volumul *Hrană duhovnicească, Flori de la Iordan, stihuri creștine*, iar în 2006, la București (Editura Lumină din Lumină), apare o lucrare cu titlul *Hrană duhovnicească*, având același conținut ca și volumul publicat la Ierusalim în 1999. Sunt mai multe lucrări dedicate Sfântului Ioan Iacob de la Neamț, dar aici am amintit pe cele ce cuprind scrierile sale, nu și mărturiile sau studiile despre viața și opera sa, încercând să așezăm prezentul volum în contextul lucrărilor asemănătoare. Titlul poate părea pretențios, dar în lucrare se află toate scrierile Sfântului cunoscute de cei mai apropiați ucenici ai săi și a căror paternitate este de netăgăduit. Bineînțeles că, având în vedere circulația scrierilor sale, există posibilitatea ca texte ale Sfântului Ioan să se mai afle încă, necunoscute, răspândite pe la credincioșii care l-au cunoscut, personal, sau la urmași ai acestora, dar soarta acestora rămâne la voia lui Dumnezeu și a Sfântului Său. Tot astfel, poate cineva nu va găsi între paginile acestei cărți unele scrieri pe care le știa aparținând Sfântului Ioan; acestea nu se regăsesc întrucât, după știința noastră, originea lor nu e sigură. Dar, mai întâi de toate, trebuie știut că această carte s-a plămădit din evlavie către Sfântul Ioan Iacob, din admirație pentru viața sa sfântă și învățătura profundă ce se desprinde din versurile sale, în care credincioșii vor afla răspunsuri la probleme actuale, la griji care îi frământă și la întrebări poate nerostite încă.

Mulțumim Înaltpreasfințitului Părinte Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, pentru binecuvântare și sprijin și Părintelui Iacob Bârsan pentru dreptul de a publica opera Sfântului Ioan Iacob de la Neamț, precum și pentru consilierea permanentă în redarea fidelă a scrierilor acestuia.

Editura

*Cuvânt de mărturisire al unui frate român
către cei de un neam frați ai lui*

Iubiții mei frați și surori întru Domnul!

Pentru dragostea lui Hristos care ne apropie duhovnicește pe cei risipiți și ne mângâie pe cei oropsiți (care suntem de o credință și un cin), vă rog eu, mult păcătosul și nevrednicul vostru frate, să mă îngăduiți a vă face o mică mărturisire.

Știți că fiecare om se îndeletnicește în viață cu ceea ce a învățat de mic: plugarul cu aratul, morarul cu măcinatul, doctorul cu vindecatul și fiecare lucrează acolo unde se pricepe și unde este obișnuit. Eu unul n-am avut parte să deprind vreă meserie ca lumea prin care să mă înlesnesc în viață. Am fost de mic stângaci la lucruri practice și văzând ai mei că nu pot scoate nimic din mine m-au dat pe mâna învățătorilor care s-au străduit nu mai puțin de 12 ani de zile până m-au învățat desăvârșit a citi și a scrie. După ce le-am scos peri albi în cap și când credeau și ei că au făcut om din mine, atunci m-au scăpat fără de veste la mănăstire. Acolo m-au încercat părinții la felurite ascultări, dar eu nefiind deprins, pe toate le făceam anapoda. Dacă au priceput părinții că eu nu sunt bun la nimic altceva decât la citit și la scris, atunci mi-au dat de lucru cu cărțile și cu hârtiile (pe la Seminarul mănăstirii, pe la cancelarie și pe la bibliotecă). Acolo am mucegăit eu mai toată vremea de la vârsta de 18 ani.

Chiar și aici, în Palestina, la Sfântul Sava, m-au lăsat în cele din urmă la cititul în biserică și la chilie (unde mă ocupam în taină și cu scrisul). Au înțeles și acolo că nu pot face nimic din mine, nici bucătar, nici econom și nici îngrijitor, de aceea m-au lăsat la ceea ce mă pricep. A fost o vreme când au încercat cei mari să-mi smulgă condeii și cărțile din mână și nu știu cum

din greșală ori de nevoie mi-au dat să țin în mâna mea cea stângă „cârja” cea de egumen. Dar eu ca cel neîncercat am apucat-o și pe asta anapoda și, lunecând, m-am povârnit la vale pe Marea Moartă! După ce m-au bătuit mereu valurile ei cele amare și sărate, aproape 6 ani de zile, am scăpat abia viu pe această stâncă de granit, ca pe un ostrov, la liman.

Aici frecându-mă mereu de stânca asta gronțuroasă s-a mai luat rugina de pe penița mea părăsită și am început să-mi văd de ocupația mea veche, adică scrisul pe care îl am ca rucodelie (lucrul mâinilor), în viața mea singuratică.

Dar rucodelia mea nu se întreabă azi pe piață, căci lumea de azi este sătulă până în gât de cărți și de caiete. În vremea veche, pe la sihăstria, scrisul și copierea cărților era cea mai de seamă ocupație a călugărilor, căci lumea căuta cărțile ca pe aur și argint!

Pe atunci nu era izvodit tiparul care să concureze pe scriitori, nici radioul și televizorul ca să distreze pe cititori. Acum lumea, săraca, este foarte grăbită, n-are vreme să-și strice ochii cu buchiile mucegăite ale călugărilor! Azi poți zice că se întreabă cărțile mai mult de cei cu dughenele (prăvălii) ca să învelească cu ele brânza și măslinile, decât de cititori.

Îmi aduc aminte că acum vreo 25 de ani în urmă, mi-a povestit un cuvios părinte de la Mănăstirea Neamțu (anume Iov Burlacul, farmacistul mănăstirii) că a aflat aproape de Sfânta Mitropolie de la Iași, un negustor evreu care avea un beci plin cu cărți bisericești (pidalioane, ceasloave vechi, psaltiri etc.) pe care le luase mai pe degeaba de la niște proestoși de modă nouă și acum se servea de ele în prăvălie la împachetat. Întregi n-avea voie să vândă la nimeni. Tot așa am aflat de la unii că și la Ierusalim poți găsi pe la negustorii păgâni multe cărți bisericești de mare valoare pe care ei le au în loc de ziare vechi. Așa e duhul lumii de azi și n-ai ce-i face.

Dacă se găsește acum vreun călugăr care mai scutură vechiturile lui de cărți și mai picură din ele vreun strop de cuvinte duhovnicești pe hârtie, asta poate le vine de răs la unii. Și eu le dau dreptate, căci la zgomotul radioului, al televizorului, cuvântul Evangheliei sau al Sfinților Părinți nu se mai poate auzi. Iar

la lumina electrică, la strălucirea luxului modern nu se mai poate pricepe întunericul și calicia din suflet. Și asta o zic pentru cei din lumea modernă, însă o bucațică din lume suntem și noi săracii!

Poate vor zice unii că și la radio aud Evanghelia, Liturghia și predici! Cum nu, cum nu! Le auzi foarte frumos, după ce rag ca boii fel de fel de măscăriciuri lumești și te întunecă cu cele păgânești, apoi încep să îngâne și cele sfinte, după cum diavolul ispitindu-L în tot chipul pe Mântuitorul în pustie îi pomenește și de cuvintele din Scriptură. Dar oare din evlavie o face asta?

Acum să lăsăm moda în pace și să ne întoarcem la vorba noastră. Eu cred că o îndeletnicire pe care o aveau și părinții din vechime, nu vatămă deloc pe lumea grăbită de azi, mai ales dacă materialele (adică frunzele) pentru rucodelie sunt luate din Sfânta Scriptură și nu au nimic străin din pravoslavnica credință ortodoxă.

Or fi poate mulți care sunt ghiftuiți și n-au nevoie de vreo gustare săracă pe care le-o întind eu smeritul! Pentru asta nu este nici o supărare. Cu sila nu pot face pe nimeni să primească lucrul meu. Eu împart din rodul ostanelilor mele la oricine se întâmplă fără să am vreo pretenție de plată, căci acum plata mi-ar aduce mai mult pagubă decât folos.

Un bătrân din Egipt împletea coșnițe și le arunca pe apă căci nu avea cui le vinde. Și eu împletesc ce pot, și neavând chip de vânzare le arunc la trecători (adică la frații și surorile de același neam) pe degeaba. Cine are nevoie primește rucodelia mea și caută să folosească și altora. Alții primesc hârtiile ca să le aștearnă frumos pe masă sau pe fundul cufărului și, în sfârșit, sunt unii mai habotnici (mai grăbiți în viață) care în graba lor cea mare le calcă în picioare pe bielele mele împletituri, sau le sfâșie frumos și se duc în drumul lor.

Pot eu să le zic ceva la unii ca aceștia? Nicidecum. Că eu le-am întins de bună voie, nu mi-au cerut ei. După cum nu este de folos ca să cer plată de la cei care se folosesc din rucodelia mea, tot așa nu pot nici să mă apăr, dacă cineva o defaimă sau o distruge. În Sfânta Evanghelie, Domnul ne arată prin Pilda Semănătorului,

că sămânța se aruncă în toate părțile: lângă cale, și în spini, și în locuri pietroase ca și pământul cel bun. Că din toate semințele pe care le arunc tot va răsări ceva la urmă (deși sămânța este cam slabă).

Din ceea ce mi-a dat bunul Dumnezeu și din cele ce am adunat din cărțile Sfinților Părinți, eu mă străduiesc să alcătuiesc cărțile mici sau foi pe care să le am la îndemână pentru folosul meu și al celor care poate sunt lipsiți de cărți, iar dacă le au, poate nu le ajunge vremea să le citească în întregime. De aceea eu le scriu mai pe scurt pentru ușurință. Aceste foi și caiete sunt ca niște sămburași duhovnicești pentru cei cu sufletul nevoiaș ca mine.

Acei sături de poame cărnoase desigur că nu se uită la sămburi. Dar îi rog, pentru dragostea lui Dumnezeu, să nu calce în picioare și să piardă aceste semincioare care sunt adunate cu sudori și cu lacrimi. Căci vor veni zile când se vor strânge de vrăjmași cărțile cele bune (adică poamele cele duhovnicești) și atunci nevoiașii vor căuta sămburașii vechi și nu-i vor putea afla.

Va veni vremea când va fi foamete mare de cuvântul lui Dumnezeu și Biserica se va refugia în pustie prin crăpăturile pământului. De aceea vă rog să păstrați ca ochii din cap sfintele cărți, iar însemnările scoase din ele să nu le defăimați, dacă ele n-au ceva străin de sfânta credință.

Cele scrise de nevrednicia mea sunt: o parte tâlcuite din grecește (care nu s-au scris încă pe românește), iar altele sunt alcătuite pe scurt din Sfânta Scriptură, ori din cărțile Sfinților Părinți (ca o esență dintr-o floare) și sunt așezate în ritmul versului ca să fie mai ușor de citit. Toate au în ele cheagul dreptei credințe și sunt presărate cu mărturii de la Sfinții Părinți, ca și cu niște mirodenii ca să nu se strice.

Vă rog pe toți, din inimă, să înțelegeți și asta: că eu toate le scriu pentru muștrarea neputințelor mele și pentru trezirea simțurilor mele cele amorțite. Totodată ele sunt și o mărturisire înaintea Ziditorului, a nenumăratelor mele fărădelegi, când nu mai am cui le mărturisi. Deci să nu vi se nască părerea că eu le

scriu pentru mustrarea altora. Eu toate le scriu pentru mustrarea mea, că doar va lua vreun folos ticălosul meu suflet!

Dacă mustrarea conștiinței mele se potrivește și la alții, asta nu înseamnă că eu le-am scris împotriva lor. Dacă înainte vreme, am amintit și nume străine în foile mele, apoi asta am făcut-o numai în chestia Iordanului și nu din răutate, ci din adâncă durere pentru un locaș sfânt care se pustiește.

Mi-ar fi cu neputință să alcătuiesc stihuri, până nu simt adânc în inima mea ceea ce scriu. Cuvintele stihurilor izbucnesc din inimă ca niște scânteii dintr-o cremene, dar asta se întâmplă numai atunci când cremenea inimii este lovită de amnarul durerii sau al bucuriei, al mustrării pentru păcate sau al recunoștinței față de milostivul Dumnezeu. Ceea ce nu simt, eu nu pot cânta în versuri, adică nu pot împleni cuvinte în stihuri, care să miște inima altora.

Când scriu ceva mai mișcător, simt o durere la inimă, ca și cum stihurile ar fi niște fărâmituri desprinse din însăși inima mea zdrobită, de aceea și cuvintele curg însoțite de lacrimi uneori. Pentru asta adevăratele stihuri mișcă pe cititori aproape tot așa cum a fost mișcată și inima celui care a scris.

De aici puteți înțelege mai bine că stihurile mele zugrăvesc durerea ori bucuria inimii mele, iar nu dureri ori bucurii străine. Eu până nu simt, nu pot scrie.

Până nu mă mustră cugetul, nu pot să scriu stihuri de mustrare.

Și eu am primit prinosul dragostei lor cu mulțumire. Azi oare, de ce să vă jignească dacă eu vă întind cu drag rodul cel sărac al ostanelilor mele? Aud că unii se înfurie și vreau să împungă când eu le întind cu dragoste ceea ce am. Din nou vă zic: iertați pe săracul vostru frate că n-are ceva mai bun, ceva mai de preț să vă puie înainte, ca chezășie, pentru dragostea ce v-o datorește.

Acest frate al vostru a fost odinioară gata să se jertfească pentru folosul vostru obștesc, dar voi nu l-ați priceput, iar jertfa lui voi ați defăimat-o, de aceea nu v-a putut ajuta. El însă vă rămâne adânc recunoscător (ca și Simeon Cirineanul) că i-ați șters sudorile de sânge pe drumul cel greu al necăjitei lui egumenii!

Gândindu-mă că mulți din frațiiile voastre, înhămați fiind prin ascultări în locașuri străine, unde nu puteți auzi o slujbă, ori o citire românească, m-am gândit, zic că poate un buchețel, ori o cunună împletită cu floricelele graiului românesc să vă aducă o mică mângâiere.

Dacă veți întâlni și spinii muștrărilor, să nu vă tulburați, că ei nu sunt pentru voi, ci pentru mine; ei sunt culeși din inima mea cea stearpă!

Iubiții mei frați, în starea în care mă găsesc eu astăzi, nu vă mai pot sluji la nimic, fiind prea neputincios. Dacă aș fi silit să intru iarăși în osteneli și scârbe ca înainte, în această vreme, în groapă mă pogor. Din asta am căpătat și boala care nu se mai desparte de mine. Ceea ce mi-a rămas de făcut în viața asta, este să-mi plâng păcatele și pe cât îmi ajută Dumnezeu, să mai adun mănunchiuri duhovnicești ca să fie ca merinde sufletească pentru mine și cei nevoiași ca mine. Poate folosindu-mă eu, voi putea să folosesc și altora, care nu au răgaz acum să răsuflă.

Altceva nu sunt în stare să fac. Dacă aș ști că măcar câțiva au dragoste să jertfească o oră pe săptămână pentru citire, eu aș prinde mai mult curaj să dezgrop multe comori duhovnicești din limba greacă. Iar dacă mai este cineva din cei mari ori din frațiiile voastre, care ar mai crede încă că ar putea să mai puie vreo sarcină (ca înainte) pe spatele mele cele slăbănoage, eu îl rog pe unul ca acela să se părasească de acel gând, căci ce nădejde va fi la cel din groapă?

Mântuiți-vă cum puteți și prin cine puteți, că slavă Domnului, încă mai aveți prin cine!

Pentru mine, gropnița de aici se arată mai primitoare decât nisipul sfântului Iordan. Sfântului Ioan Botezătorul îi place mai degrabă singur, desculț și flămând acolo, pe malul Iordanului, decât să aibă ucenic nepricopsit ca mine.

Al vostru nevrednic frate și smerit rugător către Domnul,

Ieroschimonahul Ioan Iacob

Viața Sfântului Preacuviosului Părintelui nostru Ioan Iacob Românul

Sfântul Ioan Iacob este cel mai nou sfânt român și al întregii lumi creștine.

Acest vas ales al lui Dumnezeu a fost odrăslit în pământul binecuvântat al Moldovei. S-a născut în satul Crăiniceni, fostul Județ Dorohoi, în ziua de 23 iulie 1913 dintr-o familie de țărani foarte credincioși și evlavioși, Maxim și Ecaterina.

În prezent, satul Crăiniceni se învecinează cu satul Horodiștea și aparține de comuna Păltiniș, Județul Botoșani. Tatăl său, Maxim, era fiul lui Zamfir Iacob și al soției acestuia Maria. Mama sa, Ecaterina, era fiica cea mai mare a lui Vasile Surdu și a soției sale Irina. Bunicii după tată, Zamfir și Maria, au avut patru copii: Alecu, Maxim – tatăl Sf. Ioan, Anghelina și Agripina. Bunicii după mamă, Vasile și Irina Surdu, erau tot din satul Crăiniceni și au avut și ei tot patru copii: Adam, Gheorghe, Ecaterina – mama Sf. Ioan și Parascheva. Mama Sfântului Ioan, după ce l-a născut pe acesta, s-a îmbolnăvit foarte grav, încât nici nu putea să alăpteze și să-și îngrijească pruncul abia născut. Atunci, bunica lui după tată, Maria Iacob, rămasă văduvă din tinerețe, deși voia să se ducă în mănăstire, a renunțat la această dorință sfântă pe care o avea din tinerețe și a luat în grija ei pe pruncul abia născut pe care zilnic îl aducea ca să-l alăpteze unor mame tinere care născuseră și ele de curând. Așa a vegheat bă-trâna bunică ziua și noaptea și a îngrijit și pe copil și pe mama sa, care după șase luni de la nașterea pruncului, după grele suferințe și cu multă durere în suflet, văzându-și copilașul neajutorat, și-a dat sufletul în mâinile Domnului, lăsând copilul în grija bunicii lui, Maria.

Copilul a fost dus și botezat de bunica lui, Maria, în biserica de lemn a satului Crăiniceni ce se află pe malul stâng al Prutului.

Întrucât copilul a fost născut cu trei zile mai târziu după sărbătoarea Sf. Ilie Tezviteanul, la botez a primit numele Ilie. Numele de Ilie a fost dat de Dumnezeu, deoarece acest prunc avea să se nevoiască și să trăiască lângă peștera unde a stat și s-a rugat pentru lume marele prooroc, Sfântul Ilie Tezviteanul, după cum ne spune Sfânta Scriptură, când a fugit de mânia lui Ahab.

Când micuțul Ilie a împlinit 2 ani și câteva luni, tatăl său Maxim, a fost luat la război căci începuse Primul Război Mondial. În zadar a fost așteptat Maxim de mama lui și de micuțul orfan să vină acasă, pentru că el murise pe front, în anul 1916. Bunica Maria se jertfea mult pentru a crește copilul pentru care de aici înainte i-a fost și mamă și tată, atâta timp cât a mai trăit alături de el. Povestesc bătrânii satului că bunica îi spunea în loc de Ilie, Iliuță și așa îi ziceau toate rudele. Bunica își iubea copilul ca pe un odor de mare preț deoarece acesta era singura ei mângâiere pe pământ și vedea în acest copil orfan și neajutorat o mare binecuvântare și izbăvire a multor neamuri. Bunica i-a prins pentru prima dată, în mâna ei sfântă, cele trei degete de la mâna dreaptă, pe care i le-a dus la frunte și l-a învățat să-și facă cu multă evlavie semnul Sfintei Cruci. Îl ducea mereu la Sfânta Biserică, îl învăța să se închine și să sărute sfintele icoane, să spună rugăciuni, să aprindă lumânări și să ducă flori la mormintele părinților săi. Vara, în zilele de lucru când bunica mergea la câmp la prășit, îl pune pe micuțul Iliuță într-o traistă pe care o lua în spate, din care i se vedea numai capul, apoi într-o mână își lua sapa și în cealaltă un ulcior cu apă și după ce ajungea pe ogor, îl pune pe Iliuță la umbra unui copac unde îl lăsa până spre seară când iar îl pune în traistă și, ostenită de munca zilei și de povara bătrânețelor, se întorcea cu micuțul ei odor din nou acasă.

În anul 1920, Iliuță a fost dus de bunica sa la școala primară din Crăiniceni. Copilul era foarte cuminte, învăța bine și în fiecare an lua premiul întâi. Stătea mai mult singuratic, retras și era așa cuminte încât învățătorii și profesorii se mirau de comportamentul lui. De mic a iubit singurătatea și liniștea, citirea cărților sfinte și Biserica. În sărbători, bunica îl pune să citească

În vara anului 1923 când copilul Iliuță împlinise 10 ani, bunica lui, Maria, a plecat și ea la Domnul, iar Iliuță a rămas iar singur pe lume și de aici încolo nimeni nu mai avea să-i mai zică și să-l mai strige Iliuță. Acum, lângă sicriul bunicii, a început să-i plângă și pe părinții lui pe care nu i-a cunoscut. Cu inima lui fragedă și străpunsă de durerea morții care i-a curmat zilele sfinței lui bunici, rămas singur pe lume, mergea mereu la cimitir unde aprindea lumânări și îi plângea mereu pe cei dragi.

Ilie a fost luat în grija moșului Alecu, fratele cel mai mare al tatălui său, care avea șase copii. În vara anului 1925, tânărul Ilie a terminat clasele primare premiant și, la îndemnul învățătorilor, unchiul său, Alecu, l-a dat pe Ilie la Liceul Mihail Kogălniceanu din Lipscani, unde a învățat 3 ani. În vara anului 1928 intră la studii la Liceul Dimitrie Cantemir din Cozmeni – Cernăuți pe care îl termină în vara anului 1932 ca premiant, fiind cel mai bun elev din școală.

În timpul studiilor a fost scutit de plata taxelor fiindcă era orfan, iar haine primea de la cei care doreau să îl ajute și ca să poată învăța împrumuta cărți de la colegii săi, învățând și citind mai mult noaptea căci ziua le trebuia acestora.

Spunea unchiul său după mamă, Adam Surdu din Păltiniș, că în primul an de liceu a venit la directorul liceului un boier din Cozmeni și l-a rugat să-i dea un elev bun la învățătură și care este sărac, ca să-l ajute și să-l pregătească să învețe carte pe copilul său, iar boierul, la rândul său, să-l ajute pe acest elev la liceu. Și atunci directorul liceului l-a recomandat boierului pe Ilie Iacob care era cel mai bun elev din liceu.

Tânărul Ilie se ocupa de copilul boierului și îl pregătea la carte, iar boierul îl ajuta pe Ilie și în felul acesta erau toți mulțumiți, și boierul, și Ilie și unchiul său Alecu din Crăiniceni. Când lua vacanță, venea la unchiul său și muncea la câmp alături de el și copiii lui, iar la distracții, la nunți în familie sau alte bucurii trecătoare pământești, niciodată nu lua parte.

Ilie Iacob împreună cu niște rude venite în vizită când era elev la Liceul Mihail Kogălniceanu din Lipscași

Ilie Iacob, elev la Liceul Dimitrie Cantemir, Cernăuți

În casa unchiului său, moș Alecu, deși era văr drept cu cei șase copii ai săi, întotdeauna se simțea umilit, stingher și adeseori se scula flămând de la masă și plângând. Deși era o fire firavă având un suflet blând și sensibil la tot ce se petrecea în jurul său și de multe ori suferea mai mult pentru alții decât pentru sine, tânărul Ilie avea o mare putere de stăpânire de sine și o tărie bărbătească care îl ajuta mereu să privească și să pătrundă cu ochii minții sale dincolo de orizonturile pământești, întărit fiind de dragostea fierbinte și arzătoare pentru Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul nostru.

Povestesc colegii săi că avea o mare aplecare spre carte, iubind literatura clasică și universală, matematica, fizica, chimia, științele naturale și mai ales iubea limbile străine. Nu îi plăcea să piardă timpul cu colegii săi făcând glume nepotrivite sau alte distracții, ori jocuri de tot felul. De cele mai multe ori era văzut cu o carte în mână citind sau în liniștea serilor și a nopților târzii,

se retrăgea admirând zidirea mâinilor lui Dumnezeu în care vedea o armonie perfectă și legile neschimbate prin care înțelepciunea lui Dumnezeu cea necuprinsă de mintea omului le conduce și dirijează pe toate cele văzute și nevăzute de ochiul păcătos al omului.

Inima blândă și smerită a tânărului Ilie ardea mereu după dorul sfânt de a-și închina viața Domnului Hristos. În vara anului 1932, Ilie Iacob termină liceul din Cozmeni și dă examenul de bacalaureat la Cernăuți.

Tânărul Ilie Iacob, la terminarea liceului din Cernăuți – fotografie de pe diploma de bacalaureat (1928). Hainele erau împrumutate de la un coleg

După terminarea examenului de bacalaureat, tânărul Ilie Iacob trece pe la Mitropolia din Cernăuți unde îl avea ca duhovnic pe părintele arhimandrit Eugen Laiu, pentru a se mărturisi și a cere cuvânt de învățătură și folos duhovnicesc, deoarece profesorii și rudele apropiate îl sfătuiau să urmeze Facultatea de Teologie și să se facă preot. După ce și-a mărturisit dorința lui de a intra în mănăstire, cu binecuvântarea bunului său duhovnic, tânărul Ilie le răspunde tuturor:

- Nu, eu vreau să mă fac călugăr!

Din vara anului 1932 până în vara anului 1933, tânărul Ilie a muncit pe moșia boierului din Cozmeni în timp ce toți colegii săi plecaseră la facultăți și școli înalte. În luna iunie, în una din zile, pe când tânărul Ilie muncea la câmp și se ruga bunului Dumnezeu să-i descopere ce cale să urmeze, a auzit o voce de sus care i-a zis: „Mănăstirea!”. Și din clipa aceea n-a mai avut odihnă și liniște în suflet, căci o voce tainică îl îndemna mereu să lase toate celelalte griji și să plece cât mai repede la mănăstire.

Luându-și rămas bun de la boierul din Cozmeni, pleacă la Cernăuți, la duhovnicul său, arhimandritul Eugen Laiu care îl

binecuvintează și îi dă o recomandare scrisă de mână către starețul Mănăstirii Neamț, Nicodim Munteanu, viitorul Patriarh al României. În drum spre mănăstire, a trecut și prin satul său natal, a mers la mormintele părinților săi unde a aprins lumânări cerându-și iertare de la ei și binecuvântare pentru plecarea la mănăstire. Apoi a trecut și pe la unchiul și mătușa lui, Alecu și Ilinca Iacob să-și ia rămas bun și să le ceară iertare. Când Ilie a ajuns în Crăinici era zi de duminică, după amiază, iar în sat era nuntă mare că răsună tot satul de muzică, în timp ce el înainta, strecurându-se printre cei care veneau și plecau de la nuntă.

În acest timp, privind la lumea adunată care petrecea veselindu-se și înșelându-se cu dulceața otrăvitoare a păcatului, și-a pus următoarea întrebare:

Dacă această lume adunată aici se înșală crezând că este frumos și se cred fericiți, oare cât de frumos va fi și cât de fericiți vor fi acei care se vor bucura și vor fi chemați la nunta Mirelui Ceresc?

Această întrebare l-a îndemnat pe tânărul Ilie să se logodească cât mai repede cu Mirele Hristos. După ce și-a luat câteva cărți sfinte, o icoană cu Maica Domnului și o Sfântă Cruce, s-a închinat Domnului și a pornit la drum, pe jos, spre Mănăstirea Neamț, cale de aproximativ 150 km. Când a ajuns la Suceava, a intrat în catedrală, unde cu multă evlavie, a îngeuncheat lângă racla cu moaștele Sfântului Ioan cel Nou, cerând ajutorul și ocrotirea în acest drum lung și anevoios care este fără de întoarcere. Apoi, călăuzit de Duhul Sfânt și cu ajutorul și rugăciunile Sfântului Ioan cel Nou, a plecat mai departe spre marea Lavră de odinioară a Sfântului Paisie Velicovschi, Mănăstirea Neamț.

În ziua de 15 august 1933, când se serbează Praznicul Adormirii Maicii Domnului, tânărul Ilie Iacob a ajuns la Mănăstirea Neamț și s-a prezentat la stareț, Episcopul Nicodim Munteanu, care l-a primit cu multă dragoste și i-a primit și cererea de închinoviere.

Despre venirea fratelui Ilie Iacob în Mănăstirea Neamț, Arhimandritul Claudiu Derebreanu, care pe atunci era venit de curând în mănăstire, mărturisește:

„Eram în fața mănăstirii, la poarta principală, când a venit un tânăr blond, uscățiv, blând, cu fața senină și cu ochii albaștri, senini, care erau ca două adevărate lumini ale sufletului său, fiind îmbrăcat simplu și cu pălărie pe cap, iar în mâini avea puțin bagaj. Când a ajuns în fața porții de la intrarea în mănăstire, acel tânăr uscățiv și smerit și-a descoperit capul și cu multă evlavie s-a închinat la Icoana Înălțării Domnului ce se afla deasupra clopotniței, apoi cu aceeași evlavie și smerenie a intrat în sfânta biserică unde s-a rugat mult la Icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, după care s-a prezentat la starețul mănăstirii de atunci, Episcopul Nicodim Munteanu, care a rămas profund impresionat de smerenia, evlavia și dorința sfântă a acestui tânăr dornic de a intra în obștea și viața monahală mult dorită de dânsul”.

După un scurt dialog cu tânărul Ilie, starețul l-a recomandat la un duhovnic foarte iscusit apoi, după ce l-a binecuvântat, i-a rânduit ascultare la infirmerie și biblioteca mănăstirii. Aceste ascultări, fratele Ilie le împlinea cu multă dragoste, fiind foarte tăcut, smerit și ascultător. Îi îngrijea cu dragoste și multă milă pe toți părinții cei bătrâni și bolnavi, fiind și ajutor pentru farmacistul mănăstirii, blândul și smeritul monah Iovu Burlacu.

Ca ajutor de bibliotecar, a lucrat cu multă grijă și dragoste la curățenie, la aranșat cărțile în bibliotecă, unde a citit cât i-a fost cu putință din învățăturile și viețile Sfinților Părinți. Aceste ascultări au fost pentru fratele Ilie o adevărată școală a evlaviei și formării sale duhovnicești pentru tot restul vieții sale.

Spunea Arhimandritul Claudiu Derebreanu că fratele Ilie iubea slujbele de noapte, privegherile, citirea cărților sfinte, cântările de la strană, rugăciunile și pravila de chilie, iubea deopotrivă pe toți și se împrietenise cu cei mai smeriți și râvnitori părinți din mănăstire, pe care îi vizita pentru a le cere sfaturi duhovnicești, cuvinte de folos și zidire sufletească.

Poezії

Paza sufletului

Singur lucrul meu din lume
Este mântuirea mea
Dacă eu nu văd de dânsa
Cine altul va vedea?

Dacă nu mor fără veste
Boala mă va anunța;
Dar cu greutatea boalei
Voi putea a mă-ndrepta?

Trup și suflet dimpreună
De la Domnul mi s-a dat
Deci eu singur voi da seamă
Pentru cele ce-am lucrat.

Mintea mea de mai lucrează
Dar cutremurul de munci,
Îi mai dă răgaz să cerce
Viața mea de pân-atunci?

Lucrul mântuirii mele
Este pentru veșnicie
Și nu este dat a-l face
Decât numai singur mie.

Poate inima atuncea
Să se moaie de căință
Dar la cuget mă încurcă
Câte am pe conștiință.

Hotărârea este dată;
«Trebuiește ca să mor!»
Nu știu când, poate chiar mâine
Sau în ceasul viitor.

Împrejurul meu atuncea
Frații mei vor sta plângând.
Alții vor să iscodească
Despre banii de comând!

După asta nu știu locul:
Poate unde dorm acum,
Poate unde stau afară
Sau în casă, ori pe drum.

De voi fi cumva cu stare
Ei vor folosi momentul
Să mă-ntrebe mai cu seamă
Dacă-i gata «Testamentul»!

Nu cunosc apoi nici chipul
Întru care voi muri:
Pocăit ori încă slugă
La păcat mă voi găsi?

Poate ei cu grija asta
Vor uita să dea de știre
La părintele Duhovnic
Pentru Sfânta spovedire!

Va veni și el la urmă
Să mă-ntrebe de păcate
Dar se leagă poate limba
Și nici mintea nu mai poate.

Căci mai mult pe altă lume
Cugetarea mea va fi
Și căința mea atuncea
Nu știu cum se va primi!

Arătări îngrozitoare
Ochii mei atunci văzând
Nici nu știu când iau în gură
Sfintele ce mi-or fi dând!

Ca să-mi fie moartea bună
Eu să pregătesc acum
A virtuților merinde
Să le am atunci pe drum!

Să-mi adun acum din vreme
Cele ce voi socoti
Că la ziua de pe urmă
Nu le pot agonisi.

Spovedirea cea curată
Și cu duhul umilit
Cum și paza despre toate
Carii dau de poticnit.

Dacă Sfânta spovedire
Nu-i întreagă și curată
Vremea despărțirii noastre
Ne va fi înfricoșată!

Căci atunci amar ne vine
Când vedem a noastră stare

Și de vămile cumplite
Nu avem nici o scăpare!

Frică mare ne cuprinde
Că nu știm, în veșnicie.
Muncă veșnică ne-așteaptă?
Ori nespūsă veselie?

Deci să am mereu în minte
Că la urmă am să mor
Și de trup se va desparte
Sufletul nemuritor!

Dacă clipa cea de-acuma
Ar fi clipa cea din urmă
Am nădejde de scăpare
Dacă viața mi se curmă?

Mă gândesc că după moarte
Trupul meu va fi sluiț
Nemișcat, fără simțire
Cu miros nesuferit!

La biserică ducându-l
Preoții cu rugăciune
Pogorâ-se-va în groapă
Să devie putrejune!

Pomenirea lui cu sunet
Va să piară de pe lume
Și cu vremea pământenii
Vor uita de al meu nume.

Iată cum se trece slava
Trupului de pe pământ
De a căruia plăcere
Toată viața mă frământ.

Deci mereu să iau aminte
La tot pasul meu din viață
Căci atârnă mântuirea
Chiar de clipa cea de față!

O, prea milostive Doamne
Să nu lași până-n sfârșit
Să amân eu pocăința
Cel prea mult ticăloșit!

Pomenirea despre moarte
(Glasul trâmbiții de-apoi)
Neîncetat să mă trezească
Ca alarma la război!

Eu în lume las o dâră
Pe o carte tăinuită.
Care-mi face după moarte
Toată viața mea vădită.

Frică-mi este că la urmă
Scrise nu se vor afla
Faptele care în viață
A le face se cădea!

Iară relele de care
Se cădea a mă feri
Poate toată, vai de mine,
Cartea ceia vor mânji!

Azi când cuget vremea morții
Înainte mi s-arată
Cum atunci se va deschide
Pentru mine judecată!

Un arap, rânjind la stânga
Îmi citește o carte groasă

Întru care este toată
Fapta mea cea ticăloasă!

Iar la dreapta, stând de față
Îngerul cu chip scârbit
Dintr-o mică carte spune
Binele ce-am săvârșit!

Dacă este hotărâre
Ca să merg la fericire
Îngerii cu bucurie
Vor veni spre însoțire.

Iar de nu se află scrise
Fapte vrednice de milă
Demonii la întuneric
Mă vor stăpâni cu silă!

Vai de ticălosul suflet
Care-n iad se osândește
Chin mai mare este gândul
Că «în veci NU SE SFÂRȘEȘTE»!

Când va fi aproape vremea
Judecății viitoare
Vor fi semne mari în lună
Și în stele și în soare.

Judecata va să vină
Ca un fur fără de veste
Și fiind noi în păcate
Pocăință nu mai este!

Râu de foc va arde totul
Oamenii și împărații
Dobitoace, pești și păsări
Cu tot felul de stihii!

Glasul îngereștii trâmbiți
Va suna din patru «torți»
Și pe trupul meu acesta
Îl va ridica din morți!

Va chema din nou pe suflet
Din porunca lui Hristos
Ca să se împreuneze
Iar cu trupul cel de lut.

Sufletul atunci cu trupul
Nemurire va lua
Dar nu știu: pentru perzare,
Sau spre fericirea mea.

Dumnezeu cu Sfânta Cruce
Va veni atunci pe nori
Întru toată Slava Sfântă
Ca un drept judecător...

Glasul (Păstorului cel bun)

Omule, făptura mea
Pentru ce m-ai părăsit
Și pe alte căi mergând,
Drumul vieții l-ai greșit?

Iubitor de oameni sunt
«Și al milei Dumnezeu»,
Pentru ce te-ai făcut
Rob «potrivnicului Meu»?

Pentru tine, Eu-din veac
Mântuire am lucrat,
Pogorându-mă de sus,
Cerurile am plecat.

Căci, luând Eu chip de rob,
Din Fecioară m-am născut
Și smerit, și prea sărac,
Pe pământ am petrecut.

Suferit-am prigoniri,
Vorbe rele și ocări,
Trupul Meu spre rane am dat
Și obrazul la scuiări.

Pogorându-Mă din cer,
Ca să te ridic la el,
Chipul slavei am lăsat,
Pentru tine cel «mișel»!

Necinstire am răbdat,
Ca din nou să te slăvesc:

Întru tot sărac am fost,
Ca să te îmbogățesc.

Rane grele am primit,
Sângerându-Mă de tot,
Ca să-ți vindec rana ta
Și din «sângiuri» să te scot.

Strop de sânge n-am cruțat
Și de chip Eu m-am lipsit,
Ca să-ți curăț sufletul,
Întru patimi ponosit.

Tu greșind de la-nceput,
Împotriva Tatălui,
Ți-am luat asupra Mea
Sarcina păcatului.

Birnic morții tu erai
- Pe vecie osândit -,
Dar luând Eu vina ta
«Birul morții» am plătit.

Fiere beau și cu oțet
Și pe lemn mă răstignesc,
Ca din «lemnul cel amar»,
Rod prea dulce să-ți gătesc.

Răstignit între tâlhari,
Socotitu-m-am «blestem»,
Ca, pe tine iar moștean
La viață să te chem.

Pentru această dragoste,
Urâciune îmi plătești
Și «pogorământul» Meu
Pururea disprețuiești!

Căci, în loc să vii acum,
Cu iubire să-mi slujești
Tu iubești păcatele
Și de patimi te robești.

Care lipsă, spune-Mi dar,
Întru Mine ai aflat,
De întârzii rătăcind
- De la Mine depărtat -?

Dacă vrei tot binele,
Eu sunt «binelui izvor»,
Și aicea pe pământ,
Și în veacul viitor.

Fericirea veșnică,
Dacă vrei s-o dobândești,
Eu sunt singur «Dătător
Fericirii sufletești».

Frumusețea tu dorind
Desfătare ca s-o ai,
Eu «podoaba» lumii sunt
Și «dulceața cea din rai».

De râvnești la neam slăvit,
Eu sunt «Unul cel născut»
Din Fecioară negrăit
Și din Cel fără-nceput.

Cauți slavă și puteri
Ca să ai neîncetat,

Eu sunt «domn Puterilor»
Și «al Slavei Împărat».

La averi fără sfârșit.
Dacă (poate) ai râvnit,
Eu sunt «Veșnic Vistier
Bunătăților din cer».

Înțelept voind să fii,
Fă-te Mie următor,
Eu sunt «Raza Tatălui»
Și «al tău luminător».

Cu prieten credincios,
Dacă vrei mereu să fii,
Eu sunt «Mire sufletesc
În «cămara» Mea să vii.

Iar dreptate căutând,
De la oameni n-ai să scoți,
Eu sunt «Drept judecător»
Nemitarnic pentru toți.

Întru scârbe și nevoi,
Când mă chemi în ajutor,
Pretutindenea degrab,
Eu îți sunt ajutător.

La durere nu slăbi,
Amărându-te prea rău,
Eu sunt «Doctor trupului
Și al sufletului tău».

De-ntristare și necaz
Dacă ești împresurat,
Alinarea ta sunt Eu,
Suflete nemângâiat.

Obosit de greutate
Pe al vieții tale drum
Eu în veci odihnă sunt,
Totdeauna și acum.

Pacea sufletului tău
Dacă rău s-a tulburat,
Către Mine, vino iar,
Eu sunt Păcii împărat.

Frica morții dacă ai
Crede nu te tulbura,
Eu sunt «viața tuturor»
Și acum și pururea.

Negura păcatelor
Cuprinzându-ți viața ta,
Eu sunt «Soare neapus»,
Vino la lumina mea!

Adevărat neprihănit
Pe pământ nu căuta,

Eu sunt «Sfântul Adevăr»
Pentru mântuirea ta.

Rătăcindu-te mereu
Într-al vieții greu noian,
Eu sunt «calea fără greș»
Care duce la liman.

Iar acuma dacă n-ai
Povățuitor la cer,
Eu «Păstorul tău cel Bun»
Nu te voi lăsa stingher.

Dacă nu cutezi să vii,
(De păcate rușinat)
Eu, să știi că sunt la toți,
«Primitor prea îndurat».

Căci am zis să vie toți
- Către Mine - cei ce au
Osteneală și poveri,
- Ca odihnă să le dau!

Observație: Această „chemare la pocăință” am alcătuit-o după modelul celeia ce s-a scris în limba rusă de Sfântul Tihon Zadonschi, Episcopul Voronejului, din a cărui Sfinte Moaște se află o parte la Hebron, în Mănăstirea Rusească.

Ioan Schimonahul

*Rugăciuni și cugetări umilicioase
(ca a fiului risipitor)*

Podoaba cea sufletească
Eu nebunește am pierdut,
Și-mbrăcăminte lipsindu-mi,
Nu pot să intru la cină:
O, luminează-mă Doamne,
Izvorule de lumină!

La Crucea Ta prea cinstită
Eu cel netrebnic am scăpat;
Înviforându-mă groaznic.
M-am cufundat în păcate
Ajută-mă ca lui Petru
Și din adâncuri mă scoate!

Stăpâna mea Preacurată
Noianul Sfintei îndurări,
Tu sânguind mă întoarce
Din țara cea fără mană
Căci cheltuindu-mi averea
Ajuns-am slugă vicleană.

Stăpâne mult Îndurate,
Să nu mă lași în drum zăcând,
Căci la tâlhari eu sunt pradă
Și n-are cine mă scoate!
Decât iubirea-ți de oameni
Ce covârșește pe toate!

Botezătorule Sfinte
- Cel mai mare Prooroc

Fiind și mergător înainte -
Ai îndrăzneală la Domnul:
Deci pentru noi mijlocește
Cu rugăciunea fierbinte!

Cămara Ta cea de nuntă
Împodobindu-se acum
O! Sufletescule Mire
Făclia mea mi se stinge!
Când ușa se va închide
Atuncea zadarnic voi plânge.

Pre mine mult ticălosul
Cum mă mai ține pământul
Și soarele cum revarsă
Lumina și peste mine!
O, Doamne nu mai sunt vrednic
A mă uita către Tine.

De n-aș avea sprijin darul,
De mult în iad aș fi pierit
Căci trupul meu prea curvarul
La cele drăcești mă târăște:
O, Doamne să nu mă răpuie
Vrăjmașul ce mă urăște!

Cum moartea îmi stă înainte!
Iar eu petrec nepăsător
Căci n-am aducere aminte

De-nfricoșata venire;
Înțelepțește-mă, Doamne,
Să am a Ta pomenire!

Pe alții streini eu îi judec
De mine însă nu gândesc
Pentru aceasta alunec
Pe căile povârnite
O, suflete ia aminte
Că singur te duci în ispite!

Când mă scârbește vreun frate
În mine răul îl păstrez
Pre cei ce-mi fac însă bine
Îi trec mereu cu vederea
Întunecatul de mine
Cum mă vânează părerea!

O, cât de lungă îmi pare
A rugăciunii rânduiele!
Iar când lucrez ale lumii,
Nici trudă nu am nici boală
Cum mă orbește țărâna
Și lumea cum mă înșeală.

În inima mea cea săracă
Tâlharii noaptea s-au ascuns
Și plănuiesc s-o prefacă
În peșteră de rușine
Dar tu grăbind înnoiește
Pre darul Tău întru mine!

Deșertăciunile lumii
Își au cuiabar în mintea mea
Și nici un grai din Scriptură
Nu-l pot ține minte bine
Slăbănogită făptură
O ticălosul de mine!

În toată ziua și ceasul
Făgăduiesc a mă-ndrepta
Și nu mă las de năravuri
Ca rămătorii din baltă:
Dar oare ce voi răspunde
Mergând în lumea cealaltă?

Cu gura mea cea spurcată
Am uneltit nelegiuri
Deci cum rosti-voi acuma
Dumnezeiescul Tău nume!
Învrednicește-mă Doamne
Să mor despre cele din lume!

Privirea mea pățimașă
Spre cele curvești am întins-o
Deci stând acum la jertfelnic
Cum să te văd, Împărate!
O, scapă-mă de orbire
Și la lumină mă scoate!

În viața mea deșartă
Eu m-am purtat cu vicleșug
Și mă cutremur când intru
La preacuratele Taine;
O, primește-mă, Doamne,
Cu cele de nuntă haine.

Mândria cea diavolească
Mă stăpânește necurmat
Iar Tu Te smerești pentru mine
Și te pogori pân-la moarte!
Acum cunoscându-mi căderea,
Iată, smeritu-m-am foarte!

Pe calea fărădelegii
Piciorul meu s-au poticnit

Dar tu de pe Cruce mi-arată
Cărarea ce duce la Tine!
Mironosițelor Sfinte
Luați-mă voi și pe mine.

Fiind eu rob trândăviei
Cu somnul morții dormitez
Făgăduințele Sfinte
Neîmplinindu-mi la vreme

Trezește-mă, o, Părinte
Că nimeni nu vrea să mă cheme.

Pre calea cea strâmtă a Crucii
Ai următori pe Sfinții toți
Cari grăbesc să te-ajungă
Cu lacrimi, sudori și cu sânge!
Pre mine grija luminează
Cu tiranie mă strânge!

Privește câte cimitire,
În scurtă vreme le-ai umplut
Și câte milioane, astăzi,
Cămin și țară și-au pierdut.

Vezi nesfârșitele șireaguri
De invalizi și de sărmani,
De cei săcătuiți în lagăr
De văduve și de orfani,

Privește valul cel de lacrimi,
Că astăzi a sporit mai mult
Auzi cântire de noroade,
Cu gemete și cu tumult!

Și spune-mi unde-i fericirea,
Pe care o vânezi mereu,
La ce-ai ajuns fără credință
În pronia lui Dumnezeu!

Ai cercetat adâncul firii
Și sufletul ți l-ai uitat,
Ai scos din «unde» pe lumină
Iar duhul ți-i întunecat.

Sălbăticia din natură,
În multe părți ai îmblânzit
Iar patimile cele rele
Mai tare le-ai sălbăticit.

Tu faci orașe plutitoare,
Împărțind al mării val,
Și fortărețe zburătoare
Cu aripile de metal!

În schimb, noianul cel de taină
Al sferelor duhovnicești

Nestrăbătut mereu rămâne
- Spre culmile cele cerești:

La strălucirea orbitoare
A născocirilor lumești,
Domnește întunerice beznă,
În sufletele omenești!

Mașinăriile lucrează și scriu
Cu fumul în văzduh
Mizeria nesuferită
A unei vieți «fără de duh».

Pufnind, motoarele oftează
Cu lucrătorul cel sărman
Cu mâini și față obosită.
Murdare veșnic de catran.

Nădăjduiai că chimicește
Prin felurite socoteli
Vei întocmi o fericire
Cu alt sistem de rânduiești.

Dar națiunile mai tare,
Prin «născocire» se distrug,
Iar tu le pregătești la modă -
Prea mizerabilul coșciug.

Prin egoismul animalic,
Voind progresul să-l zidești,
Cu lacrimi - iată - și cu chinuri
Pe biata lume o hrănești.

Acuma însetezi de pace
Și văd că te silești mereu
Să făurești prin «conferențe»
O «pace fără Dumnezeu»!

Dar pacea este de la Domnul,
«Al păcii El este izvor»,
De nu vei alerga la Dânsul,
Alergi zadarnic - fără - spor.

Împacă-te întâi cu Domnul,
Croindu-ți viață «după duh»,
De nu vei împlini acestea,
Împrăștii munca în văzduh.

Câștigă-ți dragostea curată,
Străină de fățarnicii,
De nu vei dobândi aceasta,
Nimic nu faci cu bogății.

Iubește viața cumpătată
Și lasă portul dezământat,
Iar dacă nu pricepi aceasta,
Degeaba te-ai civilizat.

Întoarce-ți iar privirea minții
Spre veacurile din trecut

Cu duhul rodnic al credinței
Și vei afla tot ce-ai pierdut.

Precum nu poți să prinzi
cu mâna
Din apă, luna nicidecum,
Așa nici pe «himera» vieții
Din calea veacului de-acum.

Civilizația modernă
Un «duh strein» ți-a făurit
Și de lumina mântuirii
Cu dezgustare te-ai ferit!

Precum aleargă sateliții
În jurul globului mereu
Așa după «himere» astăzi,
Alergi uitând de Dumnezeu!

Alergi, cu mii de meșteșuguri,
Cu o viteză de nespus,
Dar, goana este spre pierzare
Căci nu-i pe «calea lui Iisus»!

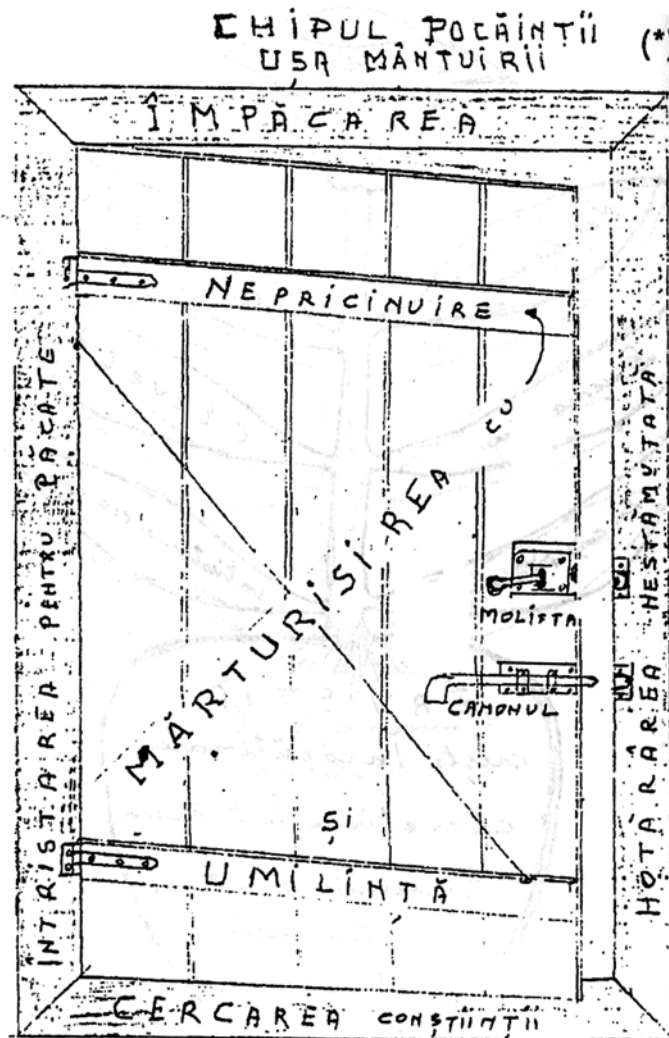

Cugetări

Pocăința - ușa mântuirii

Uitați-vă la chipul zugrăvit alături - „Chipul pocăinții - Ușa mântuirii”

După cum vedeți ușa nu este singură, ci este prinsă de ușcior (tocuri).

Dacă am pune numai ușciorii, nu putem zice că am asigura casa. Și iarăși, dacă punem numai ușa singură rezemată de zid (fără să aibă ușciori), nu facem treaba de ispravă. Pentru asigurarea casei este nevoie de ușa împreună cu ușciori.

Deci după cum ușa la casă este prinsă de ușciori, tot așa și mărturisirea este legată de căința inimii și amândouă împreună alcătuiesc Taina Pocăinții (care asigură mântuirea noastră).

Acum să le luăm pe fiecare deosebit și să vedem cum sunt alcătuite.

Părțile din care se naște căința inimii sunt patru la număr, după cum și ușciorii de la casă sunt făcuți din 4 lemne.

1. Pragul căinții este cercarea cugetului (adică cercetarea conștiinței). Fără pragul acesta nimeni nu se pocăește.

2. Din cercarea cugetului se naște întristarea pentru păcate, care alcătuește lemnul din dreapta ușciorilor.

3. După aceea ne hotărâm să nu mai lucrăm cele rele. Această hotărâre este latura din stânga a ușciorilor (după cum se vede în poza alăturată).

4. În sfârșit, se pune și partea de sus a ușciorilor, care este împăcarea cu toți pe care i-am supărat ori i-am nedreptățit, iertând și pe cei care ne-au greșit nouă. Fără împăcare, căința noastră nu este deplină.

După ce facem aceste patru lucruri (adică cercarea, întristarea, hotărârea și împăcarea) ca pe niște ușciori ai pocăinții, pe urmă așezăm și ușa, adică facem mărturisirea păcatelor.

Mărturisirea trebuie săvârșită fără pricinuire și cu deplină umilință, acestea sunt ca și stinghiile cari sunt de-a curmezișul ușii ca să întărească scândurile, împlinind mărturisirea, noi cerem apoi canonul convenit, care este ca un zăvor pentru ușa pocăinții. Abia după ce făgăduim că vom împlini sfatul duhovnicului, primim dezlegare de păcate prin molifta preotului, care este cheia de la taina pocăinții.

Trebuie știut că prin canon nu se înțelege numai metanii și închinăciuni, ci orice îndeletnicire pe care o rânduește duhovnicul (fie post, milostenie, tăcere, iertăciune, cetirea cărților, etc.).

Cu asta se împlinește pocăința desăvârșită, care este ca un al doilea Botez.

Portretul pocăinței (care este ușa mântuirii)

Pentru că sunt multe persoane care caută pocăința cu toată inima, însă nu știu s-o împlinească așa cum se cuvine, pentru acesta fac aici o poză (adică un portret al pocăinții), ca să fie mai ușor de înțeles pentru toți. Pe cei care cunosc bine lucrul, îi rog să mă ierte, căci nu caut să mă fac dascăl pentru ei, ci mă gândesc la folosul celor simpli și neîncercați la locul pocăinții.

Am observat că unii arată multă căință pentru greșalele lor și se consumă în inima lor, însă nu poartă de grija pentru mărturisire. Se ostenesc la rugăciune, la post și alte fapte bune, dar ceea ce este mai de nevoie nu împlinesc de fel.

Mai sunt apoi alții, care aleargă des la mărturisire și dezvălesc cu de-amănuntul tainele inimii, dar nu au deplină căință pentru greșalele lor și nici nu prea ascultă sfatul duhovnicului.

Mărturisirea lor este mai mult din obicei, iar nu din căință. Povestesc multe dar fără durere de inimă, și uneori aduc pricinuri întru păcatele lor, punând vina pe alții.

În cuvintele ce urmează caut să dovedesc că nici căința fără mărturisire curată nu este de ajuns pentru mântuire și nici mărturisirea fără căință adevărată, nu împlinește taina pocăinții.

Căci după cum cel care nu are Botez nu se poate mântui, tot asemenea și cel care are Botezul necomplet (fals) nu este fiu adevărat al Bisericii.

Cu alte cuvinte vreau să spun că pentru a se împlini Taina Pocăinții este nevoie și de căință și de mărturisire.

Aceste două se întăresc una pe alta și alcătuiesc un fel de ușă pentru mântuire.

Pentru aceasta am și făcut aici o poză cu ușa mântuirii, care închipuiește Taina cea sfântă a Pocăinții.

În manuscrisul Sfântului Ioan Iacob urmează o Cruce pe care scrie:

DIETA SUFLETEASCĂ

I S H S
N I R A

Să nu lîsăm în mîin
 Uri' em cugit durgomînos
 Cî nî amom nîstîrî si pîrî lîi Hîrtîr .

Si jîm Sfîntului
 Ioanice hîc cel hîc
 9 decembrie 1958
 Ion Iacob Iacobovschi
 Schitul "St. Anna"
 Hozevitul

Precum încet se trece
Făclia de la sfeșnic
Așa se trece viața
Și vine somnul veșnic.

Nădejdea să ne fie
La Cel fără de ani
Iar nu la mintea noastră
La slavă sau la bani.

Să cugetăm adesea
La tainele ieșirii
Să scăpăm de frică
În ceasul despărțirii.

Nevrednicia noastră
S'o punem mai prejos
Decât vinovăția
Celui mai păcătos

Să pomenim cu lacrimi
Pe cei ce-au răposat
Căci pentru noi se roagă
Și ei neîncetat.

Să nu lăsăm în minte
Vreun cuget dușmănos
Ci să urmărim iertării
Și păcii lui Hristos.

Crucea vieții

Necazuri

Strâmtorări

Boale și prigoane

Acestea răbdându-le cu mulțumire - cu darul lui Dumnezeu vom dobândi negreșit mântuirea.

SFÂNT, SFÂNT, SFÂNT

Fără Mine nu puteți face nimic! (Ioan cap. 15)

Și această biruință care a biruit lumea este credința voastră
(Ioan cap. 5)

La cartea Apocalipsului zice Domnul către noi păcătoșii:
Sârguiește deci și te pocăiește! Iată Eu stau la ușă și bat: De va auzi cineva glasul Meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi prânzi cu dânsul și el cu Mine.

(Apocalips, cap. 3, stih 19-20)

Câteva cuvinte despre felul cum trebuie înțeles canonul de mărturisire

(adică certarea duhovnicească)

În cartea Sfântului Apostol Pavel către Evrei, cap. 1, scrie: „De suferiți certare, atunci Dumnezeu se poartă cu voi ca și cu niște fii, căci care este vreun fiu pe care tatăl său să nu-l certe? Iar de rămâneți fără certare, care este obștească pentru toți, atunci nu sunteți fii, ci copii nelegiuți (adică bastarzi), (vers. 7-8). Fiecare certare ni se pare la început întristare, iar nu bucurie, dar mai târziu aduce prin ea roadele dătătoare de pace ale dreptății” (vers. 11).

Despre însemnătatea canonului

După cum este cunoscut de toți, Taina cea Sfântă a Pocăinței este alcătuită din două părți principale și anume:

1. Căința inimii și
2. Mărturisirea păcatelor.

La un loc cu mărturisirea este socotit și canonul, care completează lucrul mărturisirii. Pocăința nu este deplină, dacă nu este urmată de împlinirea canonului rânduit de preot. Deci, putem spune că regula canonului este completarea mărturisirii și zăvorul Pocăinței.

Mulți dintre creștinii de azi nu pot înțelege ce rost are canonul de la Mărturisire. Unii își dau cu părerea că prin împlinirea canonului omul își răscumpără iertarea păcatelor. Cu alte cuvinte, ei socotesc canonul ca o despăgubire sau ca un fel de plată pentru păcate. Alții socotesc canonul ca o pedeapsă sau taxă de ispășire pentru vinovăția păcatelor. Sunt apoi și alții, mai nepricepuți, care cred că prin Canon se răzbună preotul asupra celor vinovați, iar alții (din multă nesimțire) nu dau nici o atenție la rânduiala canonului, zicând că este ceva numai de formă sau numai o scornitură a preotului.

Toate părerile acestea sunt greșite și aduc mare pagubă pentru mântuire. După învățătura Sfinților Părinți și după predaniile Bisericii, Canonul de Mărturisire nu înseamnă nici răsplată sau despăgubire pentru păcate, nici pedeapsă pentru vina greșelilor, nici armă de răzbunare sau născocire (cum cred unii).

Canonul face parte din Taina cea sfântă a Pocăinței și este ca o dietă pe care o recomandă doctorul la cel bolnav. Cel care a fost vătămat de răutatea păcatului este asemenea cu un om rănit, care are nevoie de îngrijirea doctorului. După ce lecuiește pe cel rănit, doctorul îi rânduieste și o anumită dietă pentru ca să fie păzit de infecție sau de inflamație (adică de obrinteală). Chiar dacă se închide rana și chiar dacă se tămăduiește bolnavul, tot mai este nevoie de pază și de întărire. Tot asemenea și duhovnicul, după ce îi citește molifta de iertăciune (sau înainte de moliftă), îi rânduieste o dietă la cel mărturisit, care se zice Canon. De aici putem cunoaște că nu se dă iertăciune în schimbul canonului, căci împlinirea canonului urmează după molifta de iertăciune pe care o citește preotul. Darul iertării la taina Mărturisirii nu se dă pentru canon, ci din mila cea nemăsurată a lui Dumnezeu. Să nu creadă cineva că prin canon își acoperă vina păcatelor sau că el dă prețul de răscumpărare pentru păcate.

Vina păcatelor noastre a plătit-o Mântuitorul nostru Iisus Hristos pentru toți oamenii și pentru totdeauna, aducându-Se pe Sine jertfă, prin Sfintele Lui Patimi. Însă nu primesc iertare decât cei binecredincioși, care fac pocăință curată. Toate jertfele noastre și toate canoanele nu au nici un preț, fără Jertfa cea mare a Domnului.

Un singur păcat a săvârșit strămoșul Adam și după el (vreme de cinci mii cinci sute de ani) toți Dreptii, toți Patriarhii și toți Proorocii din Legea Veche n-au putut să răscumpere păcatul moștenit de la Adam. Dacă pentru o singură greșeală n-au putut să plătească toți aleșii cei din veac ai lui Dumnezeu, atunci cum să ne bizuim noi păcătoșii că vom plăti numai prin canon toată vina greșelilor noastre (care sunt mult mai grele ca ale lui Adam). Numai jertfa cea negrăită a Mântuitorului acoperă mulțimea

păcatelor noastre, dacă avem credință și mărturisire curată. Căci prin rana Lui, noi toți ne-am vindecat (cum grăiește Sfânta Biserică). În privința aceasta mulți se înșală, punându-și nădejdea în canonul care îl împlinesc voinicește, iar la mărturisire nu au deplină umilință și de multe ori osândesc pe cei mai slabi, care nu pot împlini canonul (ca ei) cu metanii până la pământ.

Dar să știe toți că nu numai metaniile și închinăciunile sunt socotite drept canon. Ar însemna că numai cei voinici la trup se mântuiesc. Dar să știm că toți oamenii au canon. Atât cei voinici cât și cei slabi, atât monahii, cât și preoții și patriarhii au canonul lor. Canonul este de mai multe feluri și se rânduieste după puterea și înlesnirea fiecăruia.

La unii rânduieste duhovnicul să facă metanii mari sau închinăciuni. La alții le rânduieste post mai îndelungat, unora le poruncește să nu mănânce carne și să nu bea vin, iar pe alții îi oprește de a se împărtăși cu Sfintele Taine, pentru o vreme oarecare sau pentru toată viața. La unii le rânduieste să facă mai multe rugăciuni sau milostenii, pe unii îi îndeamnă să citească mai mult din cărți sfinte (Psaltirea sau Viețile Sfinților), pe mireni îi oprește de a merge la teatru sau la petreceri, pe unii îi îndeamnă să-i sfătuiască pe cei neștiutori, iar la alții le poruncesc să păzească mai mult tăcerea.

Toate aceste rânduieli pe care le dă duhovnicul la mărturisire poartă numele de canon (adică dietă duhovnicească). Iată ce scrie Cuviosul Nicodim Aghioritul, în *Sfătuirea către duhovnic*: „Nu uita, duhovnice, de a sfătui pe cei păcătoși ca să nu-și puie nădejdea în canon, nici să nu creadă că numai prin canon sau prin îndreptarea lor vor dobândi iertarea păcatelor de la Dumnezeu!”. Nicidecum, căci aceasta este o părere greșită a ereticilor. Păcatul fiind o răutate nemărginită (care aduce ocară lui Dumnezeu, Celui nemărginit) nu este cu putință să dezlege numai prin faptele sau îndreptările omului, căci, după graiul Sfântului Prooroc: „Toți ne-am născut cu întinăciune, ca o cârpă lepădată este toată dreptatea noastră” (Isaia).

Să avem toată încredințarea că luăm iertarea păcatelor prin mila cea nemăsurată a lui Dumnezeu, prin răscumpărarea

săvârșită de către Fiul lui Dumnezeu, prin moartea Sa și prin sângele Său cel vărsat pe Cruce (și apoi prin sângea noastră). Cum zice și Sfântul Apostol Pavel: „Nu prin lucrurile pe care întru dreptate le-am făcut noi, ci după a Lui milă ne-a mântuit pe noi” (Tit 3, 25). Iar în cartea întâi a Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan zice: „Sângele lui Hristos ne curățește pe noi de tot păcatul”. Aceasta se adeverește și prin cuvintele pe care însuși Dumnezeu le rostește către Sfântul Prooroc Isaia, zicând: „Eu sunt care șterg fărădelegile tale, pentru Mine!” (adică prin milostivirea Mea).

Deci, nu este canonul sau faptele noastre, care șterg păcatele, ci darul lui Dumnezeu împreună cu sângea noastră. Canonul este dieta pentru pază și semnul prin care ne aducem aminte totdeauna de păcatele ce am făcut. Despre aceasta ne lămurește și Sfântul Ioan Gură de Aur zicând: „Nu pentru ca să-ți muncești gândul tău, ci ca să îți înveți sufletul tău să nu zburde la patimi și să nu cază iarăși întru aceleași, și pe lângă aceasta, pentru ca să cunoști (cu adevărat) prin aducerea aminte, darul cel mare pe care l-a primit Dumnezeu, iertându-ți atâtea păcate, precum și Pavel își aduce aminte totdeauna că a gonit Biserica” (Cuvântarea 38 la cartea I către Corinteni).

Ce înseamnă depărtarea de Sfintele Taine pentru cel care se pocăiește

Mulți dintre noi ne împruțăm la suflet și ne descurajăm atunci când duhovnicul ne oprește pentru o vreme de la Sfânta Împărtășire. Am avut prilejul să cunosc unele persoane, care fiind oprite de la Sfintele Taine de către un preot, au alergat la altul mai milostiv, să le facă pogorământ. Această cerere nu ar fi spre vătămare, dacă persoana care s-a mărturisit, s-ar cunoaște că este nevinovată și nu are ceva vrednic de oprire.

Dar în cazul când cineva este vinovat de păcate grele și caută să precupească (adică să negoațe) mărturisirea, atunci își adună prin asta osândă peste osândă. Căci nesocotind sfatul

unui preot, care îți dorește mântuirea și alergând la altul (care este mai nepăsător) aceasta înseamnă că faci precupeție cu Taina cea mare a Pocăinței.

Mai sunt unii, care nici pe cel care îl sfătuiește nu-l ascultă și nici pe altul nu întreabă, ci își dezleagă singuri canonul și se împărtășesc fără să aibă blagoslovenia cuvenită. Pe unii ca aceștia n-are cine să-i plângă și îi ajunge fără zăbavă mânia lui Dumnezeu, căci ei cu bună știință se fac defăimători de cele sfinte.

Iată ce spune Cuviosul Nicodim Aghioritul (care a scris *Pidalionul*): „În scurt îți zicem, că una din două se cuvine să alegi, o, frate:

1. Ori aici învață să primești vremelnic canonul pentru păcatele tale

2. Sau acolo veșnic.

Dacă îl vei primi aici, atunci vei scăpa de canonul cel de acolo, iar de nu-l vei lua aici, atunci negreșit că îl vei lua dincolo veșnic. Precum arată despre aceasta și Fericitul Gavriil al Filadelfiei, zicând: „Celor care nu s-au supus canoanelor (adică judecății duhovnicului), le este de trebuință să se trimită la judecățile cele de dincolo și vor da acolo răspuns pentru răutățile care au făcut, ca cei ce au călcat Legile Bisericii”.

După toate acestea îți grăim ție frate, că se cuvine să păzești cu dinadinsul depărtarea de împărtășire, câți ani va rându duhovnicul tău. Pentru că depărtarea aceasta (la cei căzuți în păcate grele) este o împlinire de canon a tuturor canoanelor. Și această depărtare de împărtășire este nevoie (la cei vinovați de păcate), și trebuie socotită, această depărtare, ca o temelie a Pocăinței celei adevărate.

Pentru că vei îndrăzni să te împărtășești întru acești ani, te faci prin aceasta ca un al doilea Iudă. Și de vei sili pe duhovnic să te ierte, atunci te arăți prin aceasta că nu ai pocăință, ci te afli că ești un silnic, adică ești un tiran, care silești Legile cele dumnezeiești și Canoanele Sfintelor Soboare și ale Sfinților Părinți. Atunci dumnezeiasca împărtășire nu-ți este ție spre iertare, ci spre osândă și muncă mai multă. Și pentru ca să înțelegi aceasta mai bine, primește această pildă: Precum un om care are rane

la trup, merge de se arată la doctor și primește de la dânsul poruncă să pună cutare plasture la răni și pe lângă aceasta să nu bea vin, să nu mănânce anumite bucate, căci astfel nu i se vindecă ranele: într-un chip și tu, frate, ai avut rane gândite (adică duhovnicești) la sufletul tău (adică păcatele).

Arătându-te la duhovnic, acesta ți-a rânduit să pui plasture la răni, care este canonul postirii, al mâncării celei uscate, al metaniilor, al milostivirii și al rugăciunii. Deci, dacă nu vei asculta sfatul lui, ci vei lua cele oprite (adică Sfintele Taine), atunci rănilor tale nu se vindecă și păcatele nu se curățesc, ci dimpotrivă mai cumplite și mai mari se fac.

Dar nu numai atât, ci și moarte sufletească și trupească îți pricinuieste ție această neascultare, precum zice dumnezeiescul Pavel: „Pentru aceasta mulți dintre voi sunt neputincioși și bolnavi și mulți răposează” (adică mor sufletește). Și aceasta zice Sfântul Apostol, pentru că unii fiind nevrednici, se împărtășesc și din cauza aceasta ajung bolnavi și neputincioși și mulți dintre ei mor.

Noi știm că toți oamenii se îmbolnăvesc trupește și nimeni nu este scutit de neputință și de moarte. Însă boala și neputința precum și moartea celor care se fac vinovați de Trupul și Sângele Domnului, nu sunt obișnuite, ca la toți oamenii. De obicei, la aceștia bolile și neputințele sunt mai mult sufletești, dar se răsfrâng și asupra trupului. La ei vine boala pe neașteptate și fără să aibă vreo pricină firească. Îi ajunge de multe ori dambă (adică paralizarea) sau boala grea de creier. Mai toți au mereu fiori de frică, neastâmpăr și sunt cu ideea că îi urmărește cineva și îi persecută, întocmai cum spune la Sfânta Scriptură despre Cain. Acela s-a făcut vinovat de sângele fratelui său, iar cel care îndrăznește la Sfintele Taine, fără să aibă blagoslovenie, se face vinovat Trupului și Sângelui celui scump al Domnului. Iată pentru ce Sfinții Părinți îi aseamănă pe aceștia cu vânzătorul Iuda Iscarioteanul.

Despre folosul canonului

Cel care păzește canonul său este fiu adevărat al Bisericii. Așa scrie Sfântul Nicodim Aghioritul, și anume, iată ce spune despre aceasta: „De vei păzi canonul duhovnicului tău, arăți prin aceasta că în adevăr te pocăiești și ești adevărat fiu «al lui Dumnezeu» (după dar), și al Sfintei Biserici, care a rânduit această certare a canonului. Iar dacă, dimpotrivă, vei lepăda canonul duhovnicului tău, aceasta este semn că pocăința ta nu este adevărată, ci mincinoasă. Este semn că nu ești adevărat fiu al lui Dumnezeu și al Bisericii”.

Aceasta se adeverește și din cuvântul Sfântului Apostol Pavel, care zice:

„De suferiți certare, Dumnezeu se poartă cu voi ca și cu niște fii, căci oare este vreun fiu pe care tatăl său să nu-l certe? Iar de rămâneți fără certare (care este obștească pentru toți) atunci nu sunteți fii, ci copii născuți fără de lege (bastarzi). Fiecare certare nu ni se pare la început bucurie, ci întristare, dar mai târziu aduce prin ea roadele dătătoare de pace ale dreptății!” (Evrei 12, 7-8 și 11).

Sfântul Ioan Gură de Aur, tâlcuind aceste cuvinte apostolești, spune că omul păcătos este asemenea unui cal nărăvaș. Când îl vede stăpânul pe cal că nu merge bine pe drum și caută să-l dea în prăpastie, atunci îi pune zăbale în gură, îl smucește cu putere și de multe ori îl lovește cu biciul. Dar aceasta nu o face spre răzbunare sau spre pedeapsă, ci ca să-l învețe a păzi drumul.

La fel să se înțeleagă și canonul pe care îl rânduieste duhovnicul celui care alunecă în diferite păcate. Căci știut este că dacă leagă duhovnicul, Dumnezeu nu mai leagă a doua oară, și când ne judecă duhovnicul, atunci scăpăm de judecata cea viitoare a lui Dumnezeu.

Deci, să nu pară ca o asprime sau ca o tiranie canonizarea duhovnicului, ci, dimpotrivă, ca o mare blândețe și ca o iscusită vindecare.